Datum
2022-04-27

Beteckning
101-12748-2022

Näringsdepartementet
E-post: n.remissvar@regeringskansliet.se
n.fjr@regeringskansliet.se

Yttrande över Naturvårdsverkets hemställan om förordningsändringar avseende rovdjur (ert diarienr N2019/01737).

Länsstyrelsen i Stockholms län har beretts möjlighet att lämna synpunkter på Naturvårdsverket hemställan om förordningsändringar avseende rovdjur. Länsstyrelsens svar framgår nedan.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län anser att det finns ett behov av att ändra förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn, jaktförordningen (1987:905) samt förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer.

I stora delar håller Länsstyrelsen med Naturvårdsverket, dock finns det synpunkter som Länsstyrelsen särskilt vill lyfta. Det gäller framförallt att Länsstyrelsen anser att miniminivåer för samtliga rovdjursarter bör fastställas på förvaltningsområdesnivå samt att viltförvaltningsdelegationernas beslutsmandat tydliggörs även avseende rovdjursförvaltningsplanerna.

Nedan följer Länsstyrelsens synpunkter.

Synpunkter

Länsstyrelsen i Stockholms län lyfter särskilt nedanstående synpunkter. Rubriksättningen följer hemställan från Naturvårdsverket.

4.1 Miniminivåer för varg fastställs endast för rovdjursförvaltningsområde

Länsstyrelsen har i länsstyrelsernas gemensamma hemställan från april 2018 och i yttrande över Näringsdepartementets promemoria ”Miniminivåer för björn, varg, järv och lo” (N2020/02821) tidigare framfört att miniminivåer för arterna björn, varg, järv och lo ska fastställas på förvaltningsområdesnivå. Länsstyrelsen anser miniminivåer för *samtliga arter* bör fastställas på förvaltningsområdesnivå. Att utveckla ett system där varg särskilt skiljer sig från andra arter när det gäller miniminivåer är inte önskvärt.

Länsstyrelsen i Stockholms län har samverkat med övriga länsstyrelser i det Mellersta rovdjursförvaltningsområdet i frågan och det finns en samsyn att samtliga arter bör fastställas på förvaltningsområdesnivå. Länsstyrelsen anser att miniminivåer på förvaltningsområdesnivå även för lo, björn och järv skulle möjliggöra en rovdjursförvaltning som i högre utsträckning kan styras utifrån rovdjurspolitiska mål, som till exempel ökad spridning av arterna i sina naturliga

utbredningsområden. Förändringen skulle även minska de inlåsningseffekter som finns i dagens system.

4.2. Viltförvaltningsdelegationernas roll vid framtagande av miniminivåer och rovdjursförvaltningsplaner

Länsstyrelsen anser att föreslagen förändring om att viltförvaltningsdelegationerna ska yttra sig över förslag till miniminivåer förtydligar förordningen i denna del. Det leder även till en större möjlighet för viltförvaltningsdelegationerna att skriva ett detaljerat yttrande, med specifika synpunkter utifrån länets förutsättningar.

Den oklarhet som Naturvårdsverket lyfter avseende viltförvaltnings-delegationernas ansvar, uppdrag och mandat kvarstår emellertid när det gäller rovdjursförvaltningsplanerna. Länsstyrelsens uppfattning är att ”pröva frågor om godkännande av” är ett otydligt begrepp som leder till olika tolkningar. Länsstyrelsen anser således att en förordningsändring bör ske även i detta avseende och att det ska bli tydligt att viltförvaltningsdelegationerna ska *besluta* om rovdjursförvaltningsplanen i länet. Länsstyrelsen anser att viltförvaltningsdelegationerna fortsatt ska ha en stor möjlighet att påverka rovdjursförvaltningen genom att besluta om rovdjursförvaltningsplanen för länet.

4.3 Samverkansrådens syfte bör breddas

Länsstyrelsen håller med Naturvårdsverket om att samverkan ska breddas till att samverka mellan de tre rovdjursförvaltningsområdena.

Länsstyrelsen anser dock inte att samverkan i sig själv är ett syfte. Syftet är att varje rovdjursförvaltningsområde ska lämna förslag på miniminivåer för rovdjursarterna inom det egna rovdjursförvaltingsområdet. Det kan innebära att man i samverkan mellan rovdjursförvaltningsområdena kommer fram till att man inte är överens om fördelning av arter mellan rovdjursförvaltningsområdena.

4.4 Begreppet ”föryngringar” ändras till ”antalet individer”

Länsstyrelsen håller med Naturvårdsverket att miniminivån ska uttryckas i antal individer.

Länsstyrelsen ser dock en farhåga att förväntningarna på länsstyrelserna kommer att öka i rovdjursinventeringsarbetet. I dag syftar inventering i Stockholms län till att hitta familjegrupper av varg och lodjur. Om förväntningar och föreskrifter leder till att länsstyrelserna ska hitta alla individer kommer inventeringen ta mycket resurser i anspråk.

4.5 Förtydligande av innebörden av miniminivåer

Länsstyrelsen anser att detta förtydligande ligger i linje med hur dagens förvaltning i stort fungerar. När det gäller arter med en hög tillväxttakt är risken betydligt mindre om populationen vid ett enstaka tillfälle ligger under miniminivån.

4.6 Förvaltningsmål i rovdjursförvaltningsplanen

Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets uppfattning att förvaltningsmål för arterna ska anges i rovdjursförvaltningsplanen.

4.7 Förtydligat ansvar för upprätthållande av gynnsam bevarandestatus

Länsstyrelsen ser huvudsakligen positivt på förslaget på tillägg i 4 §; ”Förslagen får inte innebära att upprätthållande av gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområden försvåras”.

Länsstyrelsen ställer sig dock tveksam till att använda olika uttryck i samma paragraf, det vill säga att både ”underskridas” och ”upprätthållas” används.

Länsstyrelsen anser att förvaltningen huvudsakligen måste syfta till att uppnå och bibehålla arternas referensvärden. Referensvärdena är uppdelade på miniminivåer för förvaltningsområdena. Dessa miniminivåer revideras med jämna mellanrum (oftare vid behov) baserat på rovdjurspolitiska mål, arternas naturliga utbredning och spridningsmönster. Detta menar länsstyrelsen innebär att uttrycket ”upprätthållas” är mer lämpligt i samband med miniminivåerna och ”underskridas” är mer lämpligt i samband med referensvärden. För tydlighetens skull anser länsstyrelsen dock att uttrycket ”upprätthållas” bör användas genomgående.

Länsstyrelsen anser här att det är viktigt att arter ska tillåtas spridas i hela sitt naturliga utbredningsområde och att koncentrationer ska minskas där de är som störst idag.

4.8 Rovdjursinventeringens syfte

Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets uppfattning att metodiken utvecklas i inventeringsarbetet och att förordningen inte ska fastställa vilken metod som ska användas.

Länsstyrelsen ser en farhåga att förväntningarna på länsstyrelserna kommer att öka i rovdjursinventeringsarbetet. Förslaget att länsstyrelserna ska undersöka utbredningen av rovdjuren i länet kan leda till att allmänheten förväntar sig revir- och hemområdeskartor med hög detaljnivå. Om den detaljnivån kommer att efterfrågas i föreskrifter, innebär det att rovdjursinventeringen kommer bli mer resurskrävande.

4.9 Utökat bemyndigande till Naturvårdsverket

Länsstyrelsen håller med Naturvårdsverket om att det är bra med ett utökat bemyndigande. Den nationella sektorsmyndigheten bör ha detta bemyndigande och samtidigt ta fram föreskrifter i den utsträckning som bemyndigandet ger möjlighet till.

4.10 Följdändringar i jaktförordningen

Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets uppfattning att ändringarna bör genomföras även i jaktförordningen.

5. Ytterligare om förslagens konsekvenser

Länsstyrelsen håller inte med Naturvårdsverket i analysen ”I och med att viltförvaltningsdelegationernas roll förtydligas kan länsstyrelsernas arbete med miniminivåer bli mindre arbetskrävande.”

Ändringen från att *pröva frågor om godkännande av* till att *yttra sig över* är en marginell ändring som inte innebär besparing i tid. Vidare förslås en rad ändringar som tillkommer, som exempelvis krav på utökad samverkan mellan rovdjursförvaltningsområden. Länsstyrelsen bedömer även att samverkan inom förvaltningsområdena kommer att öka, till exempel inför att länsvisa rovdjursförvaltningsplaner och mål ska fastställas. Ändringarna öppnar även upp för processer som kan bli såväl tidsbesparande som mer arbetskrävande beroende på Naturvårdsverkets framtida beslut.

Beslut har fattats av länsöverdirektör Åsa Ryding med vilthandläggare Tobias Hjortstråle som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljödirektör Johanna Lindgren och avdelningschef Helena Remnerud deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.